

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk (przewodniczący)
SSN Waldemar Płóciennik
SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w sprawie **T.B.**

skazanego z art. 178a § 1 i 4 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 22 października 2024 r.

kasacji wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich na korzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w Gdyni

z dnia 17 marca 2021 r., sygn. akt IX K 458/20,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w Gdyni do ponownego rozpoznania.**

Waldemar Płóciennik

Andrzej Tomczyk

Eugeniusz Wildowicz

UZASADNIENIE

T.B. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 17 marca 2021 r., sygn. akt IX K 458/20, na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w

wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym za to, że w dniu 7 czerwca 2020 r., w G., na ul. W., będąc prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 19 maja 2010 r., sygn. akt II K 187/10 za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny marki B. o numerze rejestracyjnym (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości: podczas pierwszego badania 0,40 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu, podczas drugiego badania 0,40 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu, tj. za czyn z art. 178a § 1 i 4 k.k.

Wyrokiem tym Sąd orzekł ponadto wobec oskarżonego:

- na podstawie art. 42 § 3 k.p.k. środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych,
- na podstawie art. 43a § 2 k.k. w zw. z art. 39 pkt 7 k.k. świadczenie pieniężne w kwocie 10 tys. zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Wyrok ten, niezaskarżony przez żadną ze stron, uprawomocnił się z dniem 1 czerwca 2021 r.

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł, na podstawie art. 521 § 1 k.p.k., kasację od tego wyroku. Zaskarżył go w całości na korzyść T.B. i zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie prawa karnego materialnego, to jest art. 178a § 4 k.k., polegające na zastosowaniu tego przepisu mimo braku ustawowych przesłanek do przyjęcia, że T.B. popełnił przypisany mu czyn w warunkach wcześniejszego prawomocnego skazania za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo za przestępstwo określone w art. 173, 174, 177 lub art. 355 § 2 k.k. popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo dopuścił się czynu określonego w § 1 w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo, a ujętych w tym przepisie, bowiem skazanie z wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 19 maja 2010 r., sygn. akt II K 187/10, uległo zatarciu z mocy prawa”.

Podnosząc powyższe, Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o:

- 1) dopuszczenie dowodu z akt II K 187/10 Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim w celu wykazania, że w niniejszej sprawie nie zaistniały przesłanki uzasadniające przypisanie skazanemu popełnienia czynu w warunkach opisanych w art. 178a § 4 k.k.,
- 2) uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Gdyni do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, dlatego podlega rozpoznaniu i uwzględnieniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

T.B. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 17 marca 2021 r., sygn. akt IX K 458/20, za to, że w dniu 7 czerwca 2020 r. w G. prowadził samochód w ruchu lądowym, znajdując się w stanie nietrzeźwości, będąc wcześniej prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 19 maja 2010 r., sygn. akt II K 187/10, za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, tj. za występki z art. 178a § 1 i 4 k.k.

Ze znajdującego potwierdzenie w aktach sprawy niniejszej oraz dołączonych akt sprawy o sygnaturze II K 187/10 Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim przebiegu postępowania wynika, że skazany wykonywanie kary ograniczenia wolności orzeczonej powołanym wyżej wyrokiem Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim, zakończył w dniu 30 listopada 2011 r. W dniu 19 lutego 2011 r. został wykonany nałożony na skazanego tym wyrokiem środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, zaś w dniu 25 stycznia 2021 r. skazany uiszczył orzeczone tym wyrokiem świadczenie pieniężne na rzecz Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w P.

Dodatkowo, Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim pismem z dnia 4 lutego 2021 r. poinformował Sąd Rejonowy w Gdyni, że wprawdzie nie orzeczono zatarcia skazania, ale T. B. wykonał karę i środki karne wynikające z wyroku wydanego w sprawie II K 187/10.

Pomimo to, Sąd Rejonowy w Gdyni orzekł w zaskarżonym wyroku, że T. B. popełnił zarzucony mu czyn z art. 178a § 1 k.k., będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 19 maja 2010 r., sygn. akt II K 187/10, za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości (w

uzasadnieniu wyroku wskazując, że ustalił te fakty w oparciu o treść pisma z dnia 4 lutego 2021 r. oraz dane z Krajowego Rejestru Karnego, aktualne na dzień 15 lutego 2021 r.).

Mając dostęp do powyższych informacji na temat wykonania poprzedniego wyroku, Sąd Rejonowy w Gdyni błędnie przyjął, że w dniu wyrokowania, tj. 17 marca 2021 r., istniały warunki do przypisania T.B. działania w warunkach powrotności do przestępstwa, określonych w art. 178a § 4 k.k. Stało temu na przeszkodzie zatarcie skazania, które nastąpiło z mocy prawa wraz z uiszczeniem przez T.B. świadczenia pieniężnego w kwocie 100 zł w dniu 25 stycznia 2021 r. (por. art. 107 § 4 i 6 k.k.) – mimo że jeszcze po tej dacie wpis o skazaniu nie został usunięty z Krajowego Rejestru Karnego. Wprawdzie w dniu popełnienia przestępstwa, będącego przedmiotem postępowania przed Sądem Rejonowym w Gdyni, T.B. był osobą uprzednio karaną za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości (gdyż wtedy jeszcze nie doszło do zatarcia skazania w związku z niewykonaniem przez niego środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego), jednak już w dacie wydania wyroku skazanie to uległo zatarciu i Sąd nie mógł go przyjąć go za podstawę ustaleń faktycznych. W związku z uznaniem wcześniejszego skazania za niebyłe, zaistniała bowiem przeszkoda do przyjęcia wobec oskarżonego surowszej odpowiedzialności z art. 178a § 4 k.k.

W związku z tym, że skazanie wyrokiem Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 19 maja 2010 r., sygn. akt II K 187/10, uległo zatarciu z mocy prawa w dniu 25 stycznia 2021 r., Sąd Rejonowy w Gdyni, skazując T.B. za zarzucane mu przestępstwo z art. 178a § 1 i 4 k.k. rażąco naruszył art. 178a § 4 k.k. Uchybienie to miało istotny wpływ na treść orzeczenia, ponieważ przyjęcie art. 178a § 4 k.k. jako podstawy skazania obligowało sąd orzekający, zgodnie z art. 42 § 3 k.k., do orzeczenia dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych oraz - na podstawie art. 43a § 3 k.k. - do orzeczenia świadczenia pieniężnego w wysokości co najmniej 10000 zł.

Mając na uwadze oczywistą zasadność podniesionego w kasacji zarzutu, należało uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu w Gdyni do ponownego rozpoznania. Rozpoznając sprawę po raz kolejny, Sąd ten

rozstrzygnięciu o odpowiedzialności karnej oskarżonego za zarzucony mu czyn, uwzględniając powyższe wskazania i respektując obowiązujące prawo.

Dlatego Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.

Waldemar Płóciennik Andrzej Tomczyk Eugeniusz Wildowicz

WB.

[ms]